

Dosarul nr. 2a-744/2023

2-21124789-02-2a-22022023

Judecătoria *****, sediul Centru, judecător Natalia Mămăligă

DECIZIE

03 mai 2023

mun. *****

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curții de Apel *****

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii
Grefier

Ana Panov
Viorica Mihaila și Angela Braga
Mihaela Pîrvu

examinând, în ședință de judecată publică, *apelul declarat avocatul ***** în interesele ***** în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva lui ******, intervenient accesoriu administratorul paginii web gagauzyeri.md *****, privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, încasarea prejudiciului moral,

împotriva hotărârii Judecătoriei ***** sediul Centru din 07 decembrie 2022 prin care cererea de chemare în judecată *a fost respinsă*,

c o n s t a t ă :

La 17 august 2021, prin intermediul oficiului poștal, ***** *****, reprezentată de avocatul *****, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui *****, intervenient accesoriu, administratorul paginii web www.gagauzyeri.md, ***** ***** cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale.

A solicitat recunoașterea faptului defăimării, adică răspândirii informațiilor defăimătoare care nu corespund realității într-un articol intitulat „для нас коррупционеры не имеют национальности”, publicată la 06 iulie 2021 pe site-ul gagauzyeri.md pentru următoarea declarație: „noi cunoaștem cum se comportă ***** și fratele ei, am auzit despre comportamentul ei. Domnia sa și-ar fi delapidat toate fluxurile financiare, atât bugetare, cât și nebugetare în Găgăuzia. Noi cunoaștem asta, și unicul ce vă pot spune, pentru noi corupții nu au naționalitate”, obligarea pârâtului de a-și cere scuze publice de la ***** pentru răspândirea informațiilor care defăimează onoarea și demnitatea într-un articol intitulat „для нас коррупционеры не имеют национальности”, publicat la 06 iulie 2021 pe site-ul www.gagauzyeri.md, pentru următoarea declarație: „noi cunoaștem cum se comportă ***** și fratele ei, am auzit despre comportamentul ei. Domnia sa și-ar fi delapidat toate fluxurile financiare,

atât bugetare, cât și nebugetare în Găgăuzia. Noi cunoaștem asta, și unicul ce vă pot spune, pentru noi corupții nu au naționalitate” și publicarea dezmințirii articolului în format electronic pe portalul www.gagauzyeri.md, în același loc al benzii (machetei electronice) ca materialul negat cu următorul text: „În articolul intitulat „для нас коррупционеры не имеют национальности”, publicat la 06 iulie 2021 pe site-ul www.gagauzyeri.md s-a făcut următoarea declarație: „noi cunoaștem cum se comportă ***** și fratele ei, am auzit despre comportamentul ei. Domnia sa și-ar fi delapidat toate fluxurile financiare, atât bugetare, cât și nebugetare în Găgăuzia. Noi cunoaștem asta, și unicul ce vă pot spune, pentru noi corupții nu au naționalitate”, declar că aceste informații nu sunt adevărate, au fost făcute fără nicio bază probatorie pentru a induce în eroare opinia publică și a aduce dauna imaginii *****. Declarația respectivă denigrează onoarea și demnitatea ***** „Bașcanului Găgăuziei”, precum și repararea prejudiciului moral în mărime de 200 000 de lei.

În motivarea acțiunii a menționat că la 06 iulie 2021, pe site-ul www.gagauzyeri.md a fost publicată secvența video, în care apare ***** la întâlnire cu alegătorii, cu denumirea „для нас коррупционеры не имеют национальности” - http://gagauzyeri.md/*****-grossu-o-gaguzii-dlya-naskorruptzionery-ne-imeyut-naczionalnosti, în cadrul căruia au fost făcute anumite declarații denigratoare în adresa ***** „Bașcan al Găgăuziei.

Reclamanta consideră că, după esența sa, informația relatată nu este bazată pe un substrat factologic necesar, este nedocumentată, iar după esența ei este calomnioasă.

A afirmat că, aceste acuzații grave aduc prejudiciu de imagine reprezentantului funcției publice de rang înalt. Răspândind această informație, autorul creează opinie greșită despre persoana vizată, iar în acest fel, difuzarea informației denigratoare, care nu corespunde realității, este în măsură să vicieze atitudine și păreri obiective a populației.

Reclamanta a menționat că, este evident faptul răspândirii informației denigratoare prin intermediul articolului nominalizat, și la care nu poate fi dovedit concret faptul dacă corespunde realității această informație, întrucât nu există fondul pentru aceasta.

Declarațiile distorsionate a faptelor și informațiilor defăimătoare indicate și difuzate în acest material nu corespund realității și încalcă echilibrul de defăimare.

Astfel declarația făcută în limba rusă, tradusă în limba de stat, după cum urmează „noi cunoaștem cum se comportă ***** și fratele ei, am auzit despre comportamentul ei. Domnia sa și-ar fi delapidat toate fluxurile financiare, atât bugetare, cât și nebugetare în Găgăuzia. Noi cunoaștem asta, și unicul ce vă pot spune, pentru noi corupții nu au naționalitate”, reprezintă nimic altceva decât un fals, iar informația este neconfirmată, abuzivă și lipsită de oricare temei.

Și-a întemeiat cererea de chemare în judecată pe dispozițiile Legii cu privire la libertatea de exprimare.

Prin hotărîrea Judecătorei *** sediul Centru din 07 decembrie 2022**, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de către ***** împotriva lui ***** , intervenient accesoriu administratorul paginii web gagauzyeri.md ***** , privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, și repararea prejudiciului moral.

La data de 21 decembrie 2022, avocatul *** în interesele ***** a depus cerere de apel** prin care a solicitat casarea integrală a hotărîrii și emiterea unei noi Decizii prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată depusă de ***** către ***** privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale.

În susținerea cererii de apel a reiterat poziția scrisă și susținută în prima instanță, suplimentar a invocat că, hotărîrea primei instanțe este ilegală și neîntemeiată.

Cu referire la mai multe Decizii CtEDO, în care Curtea a constatat că, a fost încălcat art. 8 din Convenția privind dreptul la viața privată și protejarea reputației, declară că prima instanță eronat a aplicat prevederile art. 7, 26, 29 din Legea nr. 64 din 23.04.2010 „Cu privire la libertatea de exprimare” prin prisma unilateral a Deciziilor CtEDO care au stabilit încălcarea art. 10 din Convenție, și fără a aprecia argumentele din Deciziile CtEDO, în care instanța europeană a admis plingerile referitor la ocrotirea reputației și vieții private.

În ședința instanței de apel, reprezentantul apelantei ***** avocatul ***** a pledat pentru respingerea apelului și menținerea în vigoare a hotărîrii instanței de fond.

Apelanta ***** fiind citată legal, nu s-a prezentat, aceasta fiind reprezentată de către avocatul ***** în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel.

Intimatul ***** cît și intervenientul accesoriu ***** fiind citați legal, nu s-au prezentat și nu au comunicat motivele neprezentării, astfel, ținând cont de prevederile art. 379 CPC al RM, Completul judiciar a dispus examinarea apelului în lipsa apelantului, intimatului și a intervenientului accesoriu.

Potrivit art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă termenul de declarare a apelului este de 30 de zile calculat din data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil consideră apelul declarat de ***** prin intermediul avocatului ***** , împotriva hotărîrii primei instanțe depuse în termen, în situația în care, hotărîrea Judecătorei ***** sediul Centru a fost pronunțată la 07 decembrie 2022, iar cererea de apel a fost declarată la 21 decembrie 2022.

Audiind opinia reprezentantului apelantei, analizând legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel și a materialelor din dosar, Colegiul civil consideră că apelul declarat de ***** prin intermediul avocatului ***** , este neîntemeiat și urmează a fi respins, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 385 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Conform art. 130 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multi aspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Conform art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În temeiul art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu prevederile art.373 alin.(1), (2), (4), (5) Cod de procedură civilă instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Materialul probator atestă că, prin acțiunea înaintată s-a indicat asupra informațiilor defăimătoare răspândite de către pârât la întâlnirea cu alegătorii la 06 iulie 2021, secvență video în care apare *****, care a fost publicată pe site-ul www.gagauzyeri.md, cu denumirea „для нас коррупционеры не имеют национальности” – http://gagauzyeri.md/*****-grossu-o-gaguzii-dlyanas-korruptzionery-ne-imeyut-naczionalnosti, pe care reclamanta/apelantă pretinde că acestea sunt false și defăimătoare și poartă un caracter defăimător care îi lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională, cauzându-i un prejudiciu de imagine.

Colegiul reține că prin acțiunea înaintată ***** a solicitat recunoașterea faptului defăimării, adică răspândirii informațiilor defăimătoare care nu corespund realității precum și repararea prejudiciului moral în mărime de 200 000 de lei.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea cauzei în fond a conchis asupra netemeinicii acesteia și a hotărât respingerea cererii de chemare în judecată înaintată de ***** împotriva lui ***** intervenient accesoriu administratorul paginii web gagauzyeri.md ***** privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale și repararea prejudiciului moral.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că, de către reclamantă nu a fost dovedit faptul că a suferit o atingere a personalității și/sau a reputației profesionale constatînd că de fapt informațiile expuse cu titlu de judecată de valoare reprezintă expresia exprimării rațiunilor persoanei, bazate pe prime deducții, deoarece videoul publicat la 06 iulie 2021, arată că ***** a abordat un subiect, care este obiect al investigațiilor jurnalistice și sunt mediatizate în societate.

Evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Completul judiciar consideră concluzia instanței de fond una corectă, în concordanță cu normele ce guvernează raportul juridic litigios.

Așadar, conform art. 32 alin.(1) și (2) din Constituția Republicii Moldova, oricărui cetățean îi este garantată libertatea gândirii, a opiniei, precum și libertatea exprimării în public prin cuvînt, imagine sau prin alt mijloc posibil. Libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziunea proprie.

În conformitate cu art. 3 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi și de a comunica fapte și idei. Libertatea de exprimare protejează atât conținutul, cât și forma informației exprimate, inclusiv a informației care ofensează, șochează sau deranjează. Exercitarea libertății de exprimare poate fi supusă unor restrîngerii prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, pentru a apăra ordinea și a preveni infracțiunile, pentru a proteja sănătatea și morala, reputația sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești. Restrîngerea libertății de exprimare se admite doar pentru protejarea unui interes legitim prevăzut la alin.(3) și doar în cazul în care restrîngerea este proporțională cu situația care a determinat-o, respectându-se echilibrul just dintre interesul protejat și libertatea de exprimare, precum și libertatea publicului de a fi informat.

Potrivit art.7 alin. (1) și (2) al Legii menționate stipulează că, orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnității și reputației sale profesionale lezate prin răspîndirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie. Persoana lezată prin răspîndirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informația cumulează următoarele condiții: a) este falsă; b) este defăimătoare; c) permite identificarea persoanei vizate de informație.

Prevederile art. 24 alin.(1) al aceleiași Legi, statuează că reclamantul trebuie să dovedească următoarele: a) pârâtul a răspîndit informația; b) informația îl vizează și este defăimătoare; c) informația constituie o relatare cu privire la fapte și este în esență falsă; sau d) judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient; e) existența și cuantumul prejudiciului cauzat.

Pentru a aprecia dacă libertatea de exprimare a pârâtului urmează a fi limitată de către stat prin obligarea de a dezminți informația, este necesar de a stabili raportul proporționalității dintre dreptul la libera exprimare și dreptul la viața privată.

Colegiul menționează că, din interpretarea corectă a normelor legale enunțate, se înțelege că onoarea este un sentiment complex, determinat de percepția pe care fiecare persoană o are despre demnitatea sa, în timp ce reputația înseamnă felul în care o persoană este considerată în societate și este dobândită prin modul exemplar în care persoana se comportă în societate.

Totodată este de menționat că, persoana care se consideră lezată poate solicita recunoașterea faptului defăimării sau dezmințirea informației, precum și repararea prejudiciului moral, iar restabilirea persoanei în drepturi poate fi făcută numai în cazul în care s-a constatat cu certitudine că informația este falsă. Aspectul defăimător al informației nu se prezumă, iar persoana care se consideră lezată urmează și are obligația să dovedească că a suferit o atingere a personalității, a reputației profesionale.

Așadar, precum a menționat și instanța de fond, reclamanta/apelantă ***** este o persoană publică, fiind Bașcanul Găgăuziei, respectiv nu poate să nu trezească interesul întregii societăți.

Astfel este necesar a se evidenția că, limitele criticii acceptabile în adresa persoanelor publice sunt mai largi decît cele în adresa persoanelor particulare, în acest sens persoanele publice în mod inevitabil și conștient trebuie să accepte verificarea strictă a fiecărui cuvînt și faptă, atît din partea jurnaliștilor, cît și a marelui public și, în consecință, trebuie să dovedească un grad mai mare de toleranță.

În speță Completul judiciar constată că reclamanta/apelanta nu a demonstrat caracterul defăimător al informației, or, informația la care s-a fost făcut referire nu poartă un caracter defăimător, fiind perceput eronat de către apelantă.

În acest sens, nu pot fi reținute argumentele apelului precum că prima instanță eronat a aplicat prevederile art. 7, 26, 29 din Legea nr. 64 din 23.04.2010 invocînd asupra netemeinicii și ilegalității hotărîrii contestate, or, este de reiterat faptul că potrivit celor constatate, atît în prima instanță dar și în instanța de apel, răspîndirea a informațiilor false și care ar leza drepturile apelantei și anume onoarea, demnitatea și reputația ultimei nu a fost constatată și nu a fost demonstrată prin probe veridice.

Totodată, Colegiul învederează că, careva argumente sau dovezi noi dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, dar care nu au fost elucidate și constatate în prima instanță, nu au fost indicate și prezentate la declararea cererii de apel, or, reprezentantul apelantei s-a limitat doar la expunerea asupra deciziilor CtEDO care avantajează reclamanta/apelantă cît și caracterizarea negativă a concluziilor primei

instanțe raportate la jurisprudența instanței internaționale, fără a face o concluzie relevantă aplicării neîntemeiate a normelor de drept material și procedural de către instanța de fond.

Astfel este de menționează că, prima instanță întemeiat a concluzionat asupra neîntrunirii condițiilor care ar face eventual posibilă admiterea cererii privind recunoașterea faptului defăimării, răspândirii informațiilor defăimătoare care nu corespund realității, care a determinat pe cale de consecință și respingerea pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral.

Din cumulul celor expuse, Colegiul civil, consideră că, soluția primei instanțe este justă și întemeiată, cu pronunțarea asupra tuturor aspectelor juridice cărora le-a fost dată o apreciere cuvenită, circumstanțele cauzei fiind constatate și elucidate pe deplin, iar cererea de apel este una neîntemeiată și pasibilă de respingere.

În conformitate cu prevederile art. art. 385 lit. a) și 389- 390 Cod de procedură civilă Colegiul, -

d e c i d e :

Se respinge apelul declarat de avocatul *****în interesele *****.

Se menține hotărârea Judecătoriei ***** sediul Centru din 07 decembrie 2022 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de ***** împotriva lui *****, intervenient accesoriu administratorul paginii web gagauzyeri.md *****, privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, încasarea prejudiciului moral.

Decizia este definitivă și executorie din data adoptării, dar cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

**Președintele completului,
judecătorul**

Ana Panov

Judecător

Viorica Mihaila

Judecător

Angela Braga